

V eurovoľbách volia aj 16-roční voliči. Nie však na Slovensku. Podľa prieskumu by mladí u nás privítali silnejší hlas v politike.

Poslancov Európskeho parlamentu (EP) budú tento rok voliť 16 a 17-roční voliči v piatich krajinách. Na Slovensku zatiaľ ich rovesníci nemajú právo rozhodovať o zástupcoch v europarlamente. Aktuálny reprezentatívny prieskum Rady mládeže Slovenska pritom ukazuje, že takmer polovica mladých ľudí si myslí, že by sa občania vo veku 16 a 17 rokov mali vyjadrovať k zákonom, ktoré ovplyvňujú ich život a krajinu. Je čas, aby sme aj u nás diskutovali o znížení veku voličov. EP už pred dvoma rokmi povedal, že poslancov môžu voliť občania od 16 rokov, no rozhodnutie je na členskej krajine.

Až 79 percent mladých ľudí na Slovensku zastáva názor, že sa o nich politici nezaujímajú. Toto presvedčenie je u mladých ľudí dlhodobo veľmi silné (napr. rok 2020 – 73 percent). Jedným z riešení, ktoré by mohlo zvýšiť záujem politikov o problémy mladých ľudí je zníženie veku voličov na 16 rokov. Myslí si to aj 40 percent respondentov vo veku 15-29 rokov v reprezentatívnom prieskume, ktorý pre Radu mládeže Slovenska realizovala agentúra Focus. Približne rovnaký počet všetkých opýtaných (41 percent) súhlasí s tým, že ľudia vo veku 16 a 17 rokov by sa už mali vyjadrovať k zákonom, ktoré ovplyvňujú ich život a budúcnosť krajiny.

U respondentov, ktorí sú vo veku 15-17 rokov a zníženie veku voličov by posilnilo práve ich práva, je podpora pre oba tieto argumenty ešte väčšia. Súhlasí s nimi až 46 percent opýtaných.

„Súčasťou celospoločenských posunov vo svete je volanie po väčšom zapojení mladých ľudí do rozhodovania o svojej budúcnosti. Medzistupňom na Slovensku je vznik poradných orgánov mládeže na rôznych úrovniach samosprávy a verejnej správy, ktorý pomáha zapojiť mládež cez rôzne participatívne mechanizmy. Z dlhodobého hľadiska sa tejto téme na Slovensku nevyhneme a budeme sa musieť s ňou vysporiadať,“ hovorí Juraj Lizák z Rady mládeže Slovenska.

Najviac mladých je podľa prieskumu presvedčených, že **by 16-17 roční mali získať právo rozhodovať v prvom rade o najbližšom okolí, o obci či meste, kde žijú**. Zníženie veku voličov vo voľbách do miestnej samosprávy získalo u všetkých opýtaných najsilnejšiu podporu, a to takmer 40 percent. Nižšia je podpora zníženia veku voličov v prípade volieb do NRSR, v prezidentských voľbách a v eurovoľbách. Viditeľná je opäť silnejšia podpora zníženiu veku voličov u mladších respondentov 15-17 ročných, a to pri všetkých typoch volieb. Aj táto skupina však najviac súhlasí so znížením veku v komunálnych voľbách (46 percent).

Prieskum Rady mládeže Slovenska tiež ukazuje, že najväčšie obavy v súvislosti so znížením veku voličov sa spájajú s tým, že mladí voliči by mohli byť ľahko manipulovateľní a s tým, že nie sú ešte dostatočne zrelí na to, aby mohli voliť. Aj v tomto prípade je **s vekom pohľad na mladších kritickejší**. Obavy z toho, že by nová skupina voličov (16-17 ročných) bola ľahšie manipulovateľná a ovplyvniteľná pri volebnom rozhodovaní má 72 percent respondentov vo veku 18-29 rokov oproti 63 percentám respondentov vo veku 15-17 rokov. To, že by noví voliči neboli dostatočne zrelí na volebné rozhodnutia si myslí 64 percent opýtaných vo veku 18-29 rokov oproti 55 percentám opýtaných vo veku 15-17 rokov.

„Naše zistenia naznačujú, že mladí ľudia s volebným právom majú tendenciu vnímať mladých ľudí bez volebného práva ako menej zrelej. Toto vnímanie môže prameniť z osobnej skúsenosti, keďže s pribúdajúcim vekom prichádzajú nové výzvy a povinnosti, čo môže viesť k subjektívnemu pocitu väčšej

*zrelosti. Avšak **dosiahnutie plnoletosti by nemalo byť jediným kritériom pri posudzovaní zrelosti mladého človeka,**“ hovorí Zlatica Pecháčová, výskumníčka Rady mládeže Slovenska.*

Téma zníženia veku voličov je aktuálna nielen na pôde **Európskej únie, ale aj Rady Európy**. Tá už v roku 2009 [upozornila](#) na to, že vzhľadom na demografický vývoj v krajinách starého kontinentu hrozí, že mladí ľudia a ich témy budú v politike marginalizované a dominovať budú témy atraktívne pre starších občanov. **V roku 2015 vyzvala krajiny, aby sa zaoberali znížením veku voličov**, pričom by mali začať od miestnych volieb. Krajiny prevažne takto postupujú, napríklad Nemecko či Rakúsko najskôr znížili vek v komunálnych voľbách, potom Rakúsko už v roku 2007 znížilo vek voličov v národných a európskych voľbách. Nemecko znížilo vek pre eurovoľby minulý rok. Okrem týchto krajín budú mladí voliči voliť europoslancov ešte v Belgicku, na Malte, v Grécku (tam od 17 rokov). Najnovšie, len pred mesiacom znížilo vek voličov aj [Estónsko](#), no týkať sa toto rozhodnutie bude až ďalších eurovolieb.

[Prieskum postojov](#) k zníženiu veku voličov u celej populácie na Slovensku realizovalo pred voľbami do NRSR aj OZ Dajme deťom hlas. Prieskum ukázal, že nesúhlas rastie s vekom aj v populácii a najsilnejší je u ľudí 66+ a 50 – 65 rokov. A aj v celej populácii sa najväčšie obavy spájajú s tým, že mladí sú manipulovateľní a naopak, najväčšiu podporu má argument, že potreby mladých sú politikmi prehliadané. *„Všetkým by nám malo záležať na tom, aby táto krajina bola aj pre mladých. Posledné sčítanie z roku 2021 ukazuje, že **občanov nad 60 rokov je u nás takmer o 60 percent viac ako tých vo veku 18-30 rokov.** Mnoho mladých ľudí pritom ešte žije v zahraničí. Jednoznačne potrebujeme hovoriť o online voľbách, o znížení veku voličov, o všetkých krokoch, ktoré prinúti politikov nenadbiehať v prvom rade starším voličom,*“ hovorí Andrea Settey Hajdúchová z Dajme deťom hlas.

Prieskum na tému znižovania veku voličov realizovala Rada mládeže Slovenska v rámci projektu Európsky dialóg s mládežou. Výsledky nájdete na [webe Rady mládeže Slovenska](#).

Kontakty:

Juraj Lizák, riaditeľ kancelárie Rady mládeže Slovenska, Tel: 0907103046, Email: lizak@mladez.sk

Zlatica Pecháčová, výskumníčka Rady mládeže Slovenska, pechacova@mladez.sk

Andrea Settey Hajdúchová, Dajme deťom hlas, Tel: 0908 700 857, Email: andrea.hajduchova@ddh.sk